

2019

Dokumentin omistaja:
Group Sourcing

postnord

PostNordin toimintaperiaatteet maakuljetusten toimittajille

1 Johdanto

PostNordin tavoitteena on olla kestävä kehityksen edelläkävijä alallaan. Siksi meidän on yhdessä toimittajiemme kanssa otettava huomioon toimintamme taloudelliset, ympäristölliset ja sosiaaliset vaikutukset ympäristöömme ja otettava myös vastuu niistä.

Hyvä yhteistyö toimittajien kanssa on yksi toimintamme edellytyksistä. Usein PostNordin toimittajat ovat myös kasvomme ulospäin. Jotta toimittajat voivat edustaa PostNordia hyvin, on tärkeää, että PostNord luo toimittajille hyvät edellytykset vaatimustemme täyttämiseksi.

PostNordin toimittajien tulee kunnioittaa PostNordin toimintaperiaatteissa maakuljetusten toimittajiin kohdistettuja vaatimuksia (jäljempänä toimittajaohje) ja työskennellä ennakoivasti niiden täyttämiseksi sekä omassa organisaatiossa että toimitusketjussa. Tämä tapahtuu käymällä vuoropuhelua ja tekemällä läpinäkyvää ja avointa yhteistyötä PostNordin kanssa.

Toimittajaohje koskee kaikkia maakuljetusten toimittajia, mukaan lukien toimittajien alihankkijat, palvelupisteet, konsultit, jakelijat ja edustajat (jäljempänä "toimittajat").

Käsite "kuljettaja" tarkoittaa suoraan toimittajien ja alihankkijoiden työllistämiä kuljettajia tai kuljettajia, jotka muulla tavalla ovat näiden käytettävissä.

Yksittäistä toimeksiantoa varten voidaan tehdä toimeksiantosopimus, jossa on jäljempänä määriteltyjen kestävyysvaatimusten lisäksi myös muita kestävyysvaatimuksia.

Toimittajaohje perustuu PostNordin Code of Conduct -toimintaperiaatteisiin ja vakiintuneisiin kansainvälisiin ohjeistoihin¹.

2 Jatkuvien parannusten tekeminen

Kannustamme toimittajia tekemään jatkuvasti parannuksia ja työskentelemään toimintaohjeistuksen ja standardien mukaan toimittajaohjeessa kuvatuilla alueilla. Toimittajilla tulee olla poikkeamienhallintajärjestelmä poikkeamien käsittelyyn ja ennaltaehkäisyyn.

¹ Tietoja kansainvälisistä ohjeistoista on kohdassa 3.0 Kansainvälisten ohjeistojen ja sovellettavan lainsäädännön noudattaminen.

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1072/2009, annettu 21. päivänä lokakuuta 2009, maanteiden kansainvälisen tavaraliikenteen markkinoille pääsyä koskevista yhteisistä säännöistä.

3 Kansainvälisten ohjeistojen ja sovellettavan lainsäädännön noudattaminen

Toimittajaohje heijastaa PostNord-konsernin sitoutumista YK:n Global Compact -aloitteeseen, OECD:n toimintaohjeisiin monikansallisille yrityksille sekä YK:n ihmisoikeuksia ja liiketoimintaa koskeviin periaatteisiin.

Tuotteet ja palvelut on tuotettava sellaisissa olosuhteissa, joissa noudatetaan seuraavia:

- YK:n antama ihmisoikeuksien yleismaailmallinen julistus (1948)
- ILO:n kahdeksan keskeistä yleissopimusta: 29, 87, 98, 100, 105, 111, 138 ja 182
- YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen 32. artikla
- Niiden maiden työsuojelu- ja työympäristölainsäädäntö, joissa toimintaa harjoitetaan
- Niiden maiden työoikeudet, mukaan lukien minimipalkkaa koskeva lainsäädäntö ja sosiaaliturvasäännökset, joissa toimintaa harjoitetaan
- Valmistusmaan ympäristölainsäädäntö
- YK:n korruption vastainen yleissopimus.

Toimittajien on noudatettava lakeja ja asetuksia maissa, joissa ne harjoittavat toimintaansa, ja huolehdittava siitä, että niillä on kaikki toimintaa varten tarvittavat luvat.

Mikäli voimassa oleva lainsäädäntö asettaa näitä toimintaperiaatteita tiukempia vaatimuksia, toimittajan on noudatettava lainsäädäntöä.

Toimittajien on pystyttävä osoittamaan, että ne täyttävät verojen ja sosiaalivakuutusten maksua koskevat lakisäätteiset velvollisuutensa.

Toimittajien, jotka toimivat maanteiden kansainvälisen tavaraliikenteen markkinoille pääsyä koskevien yhteisten sääntöjen mukaan², tulee varmistaa tämän ohjeiston toteuttaminen ja noudattaminen.

4 Hyvien työehtojen luominen

Toimittajan on tunnettava yleisesti noudatetut globaalit ihmisoikeudet ja kunnioitettava niitä sekä sovellettava oikeudenmukaisia työehtoja.

Näitä ovat seuraavat:

4.1 Yhdenvertaisuus

Toimittajan on tarjottava osallistava työpaikka, jonka arvoja ovat moninaisuus, yhdenvertaiset mahdollisuudet ja sama palkka samasta työstä. Minkäänlaista syrjintää, ahdistelua tai loukkaavaa kohtelua ei tule sallia. Tämä koskee esimerkiksi sukupuolen, sukupuolten rajat ylittävän identiteetin tai sukupuolen ilmaisun, uskonnon tai muun vakaumuksen, toimintarajoitteisuuden seksuaalisen suuntautumisen tai iän vuoksi tapahtuvaa syrjintää. Syrjintää, ahdistelua tai loukkaavaa kohtelua ei saa tapahtua myöskään raskauden, ammatilliseen jäsenyyden tai poliittisten mielteiden vuoksi.

4.2 Kohtuulliset palkat ja korvaukset

Henkilöstöllä on oltava lakisääteiset tai soveltuvissa tapauksissa työehtosopimusta vastaavat työhhdot, jotka koskevat työaikaa, korvausta, vuosilomaa, sairauslomaa ja vanhempainvapaata.

Ylityöstä maksetaan korvaus, ja se eritellään kirjallisesti palkkalaskelmassa.

Palkka maksetaan säännöllisesti suoraan työntekijälle sovittuna aikana ja täysimääräisenä.

Palkkaus ei saa luoda yllykettä liikenneturvallisuu den vaarantamiselle eikä se saa kannustaa ajo- ja lepoaikojen rikkomiseen³.

Lakisääteiset päivärahat ja korvaukset on maksettava.

4.3 Kohtuulliset työajat, lepo ja vapaa-aika

Työaikojen, mukaan lukien ylityö, on oltava sovellettavien lakien mukaiset. Ellei esimerkiksi työehtosopimuksessa toisin sovita, kaikki työaika on kirjattava. Työntekijöillä on oltava oikeus yhteen vapaapäivään viikossa ja riittävään lepoon työvuorojen välillä. Ylityöstä on sovittava yhteisymmärryksessä henkilöstön kanssa, ja ylityöhön ei saa pääsääntöisesti kannustaa.

Vapaista, kuten vuosilomasta, juhlapyhistä, sairauslomasta ja vanhempainvapaasta, maksetaan soveltuvassa lainsäädännössä määrätty korvaus.

Kuljettajille,⁴ jotka viettävät pitkiä aikoja poissa kotoa, on tarjottava maksuttomia tai rahallisesti tuettuja kotimatkoja säännöllisin väliajoin, esimerkiksi kaksi kertaa vuodessa.

Toimittajalla on oltava menetelmä, jolla varmistetaan lakisääteisten ajo- ja lepoaikojen noudattaminen.

4.4 Työsopimus

Työntekijöille on kerrottava työhhdot ja käytössä on oltava kirjallinen työehtosopimus.

4.5 Yhdistymisvapaus ja oikeus työehtosopimusneuvotteluihin

Toimittajan tulee tunnustaa työntekijöiden oikeus yhdistymisvapauteen ja työehtosopimusneuvotteluihin, kun ne tapahtuvat voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti.

Maissa, joissa yhdistymisvapaus on rajoitettu, toimittajan on edistettävä yhteydenpitoa työntekijöiden kanssa työympäristössä ja työehtoihin liittyvissä asioissa.

4.6 Vapaus ja liikkuvuus työmarkkinoilla

Toimittaja ei saa millään tavalla edistää tai sallia pakkotyötä tai ihmiskauppaa. Mitään lainvastaisia tai epäasianmukaisia palkanvähennyksiä tai palkanpidätyksiä ei saa tehdä. Työntekijöillä on oltava vapaus lopettaa työsuhteensa sovitun irtisanomisajan jälkeen.

Lainan takaisinmaksuehtojen on oltava kohtuullisia ja lainsäädännön mukaisia.

4.7 Nollatoleranssi lapsityövoiman suhteen

Kaikkien työntekijöiden on täytettävä ikään liittyvät lakisääteiset vaatimukset. Työntekijöiden on oltava vähintään 15-vuotiaita tai vanhempia, mikäli laki edellyttää korkeampaa vähimmäisikää. Nuorilla työntekijöillä on oltava lainmukaiset ehdot. Jos maassa tai alalla on korkea lapsityövoiman käytön riski, toimenpidesuunnitelma on laadittava lapsen parhaaksi toimimiseksi. Suunnitelmaa on noudatettava.

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 561/2006, annettu 15. päivänä maaliskuuta 2006, tieliikenteen sosiaalilainsäädännön yhdenmukaistamisesta ja neuvosten asetusten (ETY) N:o 3821/85 ja (EY) N:o 2135/98 muuttamisesta sekä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3820/85 kumoamisesta tai muu soveltuva lainsäädäntö.

⁴ Koskee kuljettajia, joiden kotipaikkakunta on eri maassa kuin niissä, joissa he suorittavat kuljetuksia.

5 Hyvän työympäristön tarjoaminen

Toimittajan on huolehdittava hyvästä työympäristöstä ja ennaltaehkäistävä työympäristön organisatorisista ja sosiaalisista suhteista aiheutuvaa fyysisten ja psyykkisten terveysongelmien riskiä.

Näitä ovat seuraavat:

5.1 Järjestelmällinen työ

 työympäristön hyväksi Toimittajan on oltava tietoinen toimintaan liittyvistä työympäristöriskeistä.

Järjestelmällinen työympäristöön liittyvä työ on dokumentoitava, ja sen tuloksena saatavilla on oltava seuraavat:

- Työympäristökäytäntö
- Työympäristöohjelma, joka koostuu tavoitteista ja toiminnoista sekä suunnitelma työympäristöriskien poistamiseksi ja minimoimiseksi.
- Nimitetty työympäristövastaava

Työympäristöön liittyvän työn laajuus on suhteutettava kunkin toimittajan erityisolosuhteisiin ja riskeihin ottamalla huomioon työntekijöiden määrä ja toiminnan laajuus.

5.2 Koulutus ja turvallisuus

Toimittajalla on oltava käytännöt, joilla valvotaan jatkuvasti, että henkilöstöllä on soveltuvat luvat, ammattiin sopiva koulutus ja työn suorittamiseksi tarvittava pätevyys.

Työntekijöille järjestetään koulutusta ja ohjeistusta työn mahdollisesti sisältämistä terveysriskeistä sekä paloturvallisuudesta, vaarallisista työvaiheista ja ensiavusta. Toimittajan on huolehdittava soveltuvista suojausvarusteista ja työvälineistä sekä varmistettava, että terveydestä ja turvallisuudesta on saatavilla helposti tietoa työpaikalla.

Työtilojen riittävästä paloturvallisuudesta ja riittävästä hätäuloskäynneistä on huolehdittava toiminnan luonteen sekä tulipalon ja vaarojen mahdollisuuksien mukaisesti. Hätäuloskäyntien on oltava selkeästi merkittyjä ja valaistuja sekä täysin esteettömiä. Evakuointiharjoituksia on tehtävä ja palohälyttimiä testattava säännöllisesti.

Matkapuhelinta on käytettävä ajon aikana handsfree-järjestelmällä.

Ajoneuvossa on oltava ensiapuvälineet ja palosammutin.

5.3 Nollatoleranssi alkoholille ja huumeille

Kaikki työ on tehtävä olematta alkoholin tai huumeiden vaikutuksen alaisena. Huumeilla tarkoitetaan huumausaineita, muita kuin lääkinnällisessä tarkoituksessa otettuja lääkkeitä ja anabolisia steroideja.

Epäiltäessä tai todettaessa alkoholin tai huumeiden väärinkäyttöä, ongelma on käsiteltävä erityisen päihdetoimintamallin mukaisesti.

Toimittajan on varmistettava, että kuljettajat ajavat ajoneuvoa ilman ajokykyyn vaikuttavan väsymyksen, alkoholin, huumeen tai lääkkeen vaikutusta.

Kuljettajaa kehoitetaan asentamaan alkolukko tai vastaava.

5.4 Turvallinen pysäköinti ja muut palvelut

Kuljettajalle⁵ tulee tarjota maksuton tai rahallisesti tuettu WC:n, suihkun ja ruoanlaitto- ja pesumahdollisuuksien käyttö.

Kuljettajille tulee tarjota maksuton tai rahallisesti tuettu pysäköinti itselleen ja kuormalle.

⁵ Koskee kuljettajia, joiden kotipaikkakunta on eri maassa kuin niissä, joissa he suorittavat kuljetuksia.

6 Ympäristöystävällisyys

Toimittajan on tiedettävä, mitä kielteisiä vaikutuksia toimittajan liiketoiminnalla on ympäristölle ja tehtävä aktiivisesti työtä niiden vähentämiseksi.

Näitä ovat seuraavat:

6.1 Järjestelmällinen ympäristötyö

Toimittajalla on oltava käytännöt ympäristövaikutusten tunnistamiseksi ja mittaamiseksi.

Toimittajan on suoritettava soveltuvia toimenpiteitä toimintansa ympäristövaikutusten vähentämiseksi ja pyrittävä jatkuvasti parantamaan ympäristötyötään sekä minimoimaan päästöjä ja luonnonvarojen käyttöä.

Järjestelmällinen ympäristöön liittyvä työ on dokumentoitava, ja sen tuloksena saatavilla on oltava seuraavat:

- Ympäristökäytäntö
- Tavoitteet ja toiminnan sisältävä toimenpidesuunnitelma toiminnan ympäristövaikutusten vähentämiseksi
- Nimitetty ympäristövastaava

Ympäristövaikutusten pienentämiseen tähtävien toimenpidesuunnitelmien laajuus on suhteutettava kunkin toimittajan erityisolosuhteisiin ja riskeihin ottamalla huomioon työntekijöiden määrä ja toiminnan laajuus.

6.2 Suunnitelma hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi

Hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi on oltava suunnitelma ja toimenpiteet.

6.3 Moottorit

Raskaat ajoneuvot (kokonaispaino yli 3 500 kg):

- täytettävä vähintään Euro 5 -luokituksen asettamat vaatimukset
- täytettävä vähintään Euro 6 -luokituksen asettamat vaatimukset vuodesta 2021 alkaen

Kevyet ajoneuvot N1 Class 2 (kokonaispaino 1 330–3 500 kg):

- oltava alle 8 vuotta vanhoja
- täytettävä vähintään Euro 6 -luokituksen asettamat vaatimukset vuodesta 2021 alkaen
- hiilidioksidipäästöjen oltava alle 225 g/km yhdistetyssä ajossa⁶ tai ajoneuvon on toimittava täysin uusiutuville polttoaineilla tai sähköllä.

⁶ NEDC-ajosyklin (New European Driving Cycle) mukaan.

⁷ NEDC-ajosyklin (New European Driving Cycle) mukaan.

Kevyet ajoneuvot N1 Class 1 (kokonaispaino enintään 1 330 kg):

- oltava alle 6 vuotta vanhoja
- täytettävä vähintään Euro 6 -luokituksen asettamat vaatimukset vuodesta 2020 alkaen
- hiilidioksidipäästöjen oltava alle 150 g/km yhdistetyssä ajossa⁷ tai ajoneuvon on toimittava täysin uusiutuville polttoaineilla tai sähköllä.

6.4 Polttoaine

Polttoaineina on käytettävä ensisijaisesti uusiutuvia polttoaineita.

Jos uusiutuvaa vaihtoehtoa ei ole, toimittajien on käytettävä EN 228:n (benssiini) tai EN 590:n (diesel) mukaista polttoainetta.

Ruotsissa tulee soveltaa ympäristöluokkaa 1, ja uusiutuvan polttoaineen osuuden tulee olla vähintään 25 %.

6.5 Renkaat

Sekä uusien että pinnoitettujen renkaiden on täytettävä Euroopan unionissa myytävien renkaiden EU-lainsäädäntö. Renkaita, jotka eivät täytä vaatimuksia, ei saa käyttää.

Pinnoitettuja renkaita ja nastarenkaita lukuun ottamatta renkaiden on oltava matalimman vierintävastuksen renkaita varustettuna EU:n merkintäjärjestelmällä edellyttäen, että kuljetus voidaan suorittaa turvallisesti vallitsevissa olosuhteissa.

6.6 Taloudellinen ajotapa

Toimittajien on varmistettava, että kuljettaja koulutetaan polttoainetta säästävään ja taloudelliseen ajotapaan (esim. eco-driving).

6.7 Ilmanvastus

Toimittajien on varmistettava, että ajoneuvojen ilmanvastus on alhainen. Raskaissa ajoneuvoissa on käytettävä tuuliohjainta.

6.8 Huolto

Toimittajien tulee noudattaa voimassa olevia ajoneuvon huoltoa, pesua, puhdistusta sekä ympäristölle vaarallisten aineiden, jätteiden ja maalien käsittelyä koskevia määräyksiä. Ympäristömerkityt tuotteet on asetettava etusijalle.

6.9 Ympäristötietojen ilmoittaminen

Ympäristötiedot (ajoneuvo- ja polttoainetilastot, polttoainetyyppi, uusiutuvien polttoaineiden osuus, euro-päästöluokitus sekä ympäristöohjelman ja ympäristönäkökulmien noudattaminen) on ilmoitettava PostNordille pyydettäessä.

Toimittajien on oltava avoimia keskustelulle PostNordin kanssa PostNordin ympäristöta-voitteiden mukaisten kuljetusratkaisujen/-järjestelmien kehittämiseksi.

7 Nollatoleranssi korruptiolle

PostNordilla on nollatoleranssi korruptiolle, kuten lahjonnalle, eturistiriidoille, petoksille, kavalluksille, kiristykselle sekä sukulaisen ja ystävän suosimiselle.

Toimittaja ei saa suoraan eikä välillisesti tarjota tai suorittaa kenellekään henkilölle tai millekään organisaatiolle sellaista sopimatonta maksua tai muuta korvausta, jolla se pyrkii saamaan, säilyttämään tai ohjaamaan liiketoimintaa tai saavuttamaan omassa toiminnassaan muun sopimattoman edun.

Toimittaja ei saa suoraan tai välillisesti pyytää eikä hyväksyä kolmannelta osapuolelta mitään sopimatonta maksua tai muuta korvausta, joka voi vaikuttaa liiketoimintapäätösten objektiivisuuteen.

Toimittaja ei saa tarjota PostNordin työntekijälle etuja tarkoituksena helpottaa toimittajan liiketoimintaa PostNordin kanssa.

8 Seuranta

PostNordin ja toimittajien välisten liikesuhteiden tulee perustua rehellisyyteen, luottamukseen ja yhteistyöhön.

PostNordille tulee tarjota mahdollisuus valvoa sitä, miten toimittajat noudattavat toimittajaohjeen vaatimuksia. Valvonta voi tapahtua itsearviointina ja/tai siten, että PostNordin henkilöstö tai PostNordin nimittämä tai hyväksymä kolmas osapuoli suorittaa tarkistukset paikan päällä. Tarkistukset sisältävät ympäristötarkastuksia ja työntekijöiden haastatteluja sekä pääsyn todenmukaiseen ja täydelliseen dokumentaatioon koskien toimittajaohjeen noudattamista.

Tarkastusten yhteydessä havaitut poikkeamat on korjattava sovitun ajan puitteissa. Jos itsearviointia ei suoriteta määrättyä aikana, PostNord voi vaatia toimittajaa esittämään toimittajan kustannuksella tarkastusraportin, jonka on laatinut PostNordin nimittämä tai hyväksymä kolmas osapuoli ja josta ilmenee toimittajaohjeen vaatimusten noudattaminen.

Toimittajan vastuulla on huolehtia siitä, että alihankkijat täyttävät toimittajaohjeen vaatimukset. Toimittajan velvollisuus on arvioida ja valvoa toimittajaketjuaan ja pyydettäessä toimittaa tietoa siitä PostNordille.

PostNord suorittaa toimittajien alihankkijoiden mahdollisia tarkastuksia tai valvontaa toimittajien kanssa sovitulla tavalla.

PostNordin toimittajaohjeen noudattamisessa tai tunnistettujen puutteiden korjaamisessa tarvittavan yhteistyön laiminlyöminen katsotaan olennaiseksi sopimusrikkomukseksi.

PostNord kehottaa ilmoittamaan toimittajaohjeen vastaisista poikkeuksista whistleblowing-ilmoitusjärjestelmän kautta: <https://postnord.whistleblownet-work.net/FrontPages/Default.aspx>.

PostNord käsittelee itsearviointin tai tarkastuksen yhteydessä saatuja tietoja luottamuksellisesti eikä luovuta luottamuksellisia tietoja kolmannelle osapuolelle tai PostNordin sisäiselle luvattomalle taholle ilman toimittajan kirjallista lupaa.

.....

Allekirjoittanut toimittajan valtuutettu edustaja todistaa, että toimittaja hyväksyy Toimittajaohjeen ja noudattaa sitä.

Toimittajan täydellinen nimi:

_____

Yrityksen y-tunnus:

_____

Paikka ja päivämäärä:

_____

Nimenselvennys ja tehtävänimike:

_____

Allekirjoitus:

_____